

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԼՈՌԻ ՄԱՐԶԻ
ԿՈՒՐԹԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ**

**2017-2021 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ
ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ**

Հաստատվել է՝ համայնքի ավագանու <<23>> դեկտեմբերի 2016թ. թիվ 48 որոշմամբ

Կուրթան 2016թ.

Բովանդակություն

1. Համայնքի ղեկավարի ողջույնի խոսք	2-3
2. Համայնքի իրավիճակի նկարագրություն	4
2.1. Համայնքի ընդհանուր նկարագրություն	4
2.2. Համայնքի սոցիալ տնտեսական իրավիճակը	5-6
2.3. Համայնքում իրականացվող ծրագրերը	6
2.4. Համայնքի ֆինանսական իրավիճակի նկարագրություն և ֆինանսական կանխատեսումները	6
2.5. Զարգացման խոչընդոտներ և դժվարություններ	7
2.6. Համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերի, հնարավորությունների և սպառնալիքների (ՈւԹՀՍ) վերլուծություն	8-9
3. Նպատակների սահմանում և գործողությունների պլանավորում	9
3.1. Համայնքի զարգացման տեսլական	9
3.2. Համայնքի զարգացման անմիջական նպատակներ	10
4. ՀՀԶԾ ֆինանսավորում	11
5. ՀՀԶԾ մոնիթորինգ	11
6. Ծրագրերի անձնագրեր	12-18

1. Համայնքի ղեկավարի ողջույնի խոսք

Սիրով ողջունում եմ Կուրթան համայնքի ազգաբնակչությանը և բոլոր նրանց ուժեր հեղափոխությանը են Կուրթան համայնքի անցումը, կարգավորող ծրագրերով, այս հնգամյա զարգացման ծրագրով նախատեսված ծրագրերի իրականացումով, որոնք վեր են հանվել բազմաթիվ քննարկումների ընթացքում:

Հուսով եմ, որ սափար կկանգնեք, որպեսզի կարողանանք իրականացնել մեր առջև դրված խնդիրները, համայնքը դարձնել բարեկեցիկ և զարգացած համայնք:

Կանխավ շնորհակալ եմ բոլոր այն գործարարներին, համայնքաբնակներին և շահագրգիռ կազմակերպություններին և անհատներին, որոնք կօգնեն համայնքի զարգացման ծրագրերի իրականացմանը, հասարակական կյանքի ակտիվացման գործնականներին:

Գալիք հինգ տարում համայնքի զարգացման ծրագրային հիմնական ուղղություններն են

- Բարելավել համայնքի բնակչության սոցիալ-տնտեսական իրավիճակը
- Համայնքում զարգացնել գյուղատնտեսությունը
- Հատուկ ուշադրություն դարձնել կրթությանը, մշակույթի զարգացմանը
- Միջոցներ ձեռնարկել համայնքի սոցիալապես անապահով խավերի սոցիալական պայմանների բարելավման ուղղությամբ.
- Բարելավել համայնքի ֆինանսական կարողությունը
- Նպատակային օգտագործել համայնքային բյուջեի միջոցները
- Բարձրացնել բնակչությանը մատուցվող ծառայությունների և սպասարկումների մակարդակը
- Նոր աշխատատեղերի ստեղծում

Համայնքում առկա հիմնախնդիրները

- Բնակչության սոցիալապես անապահով վիճակ /25%-30%/
- Առկա գյուղատնտեսական տեխնիկայի և գործիքների մաշվածություն
- Փոքր հողակտորների և ոչ ճիշտ օգտագործման արդյունքում ուժասպառված հողերը
- Ոռոգման ջրի բացակայություն:
- Խմելու ջրի արտաքին և ներքին ցանցերի մաշվածության / նոր ջրագծի կառուցում/
- Արտոտավայրերի ճանապարհների անմխիթար վիճակ, բացակայություն-
- Աշխատատեղերի բացակայություն
- Ներհամայնքային ճանապարհներ և գիշերային լուսավորության կառուցում

Լուծման ուղիները

- Օրենքների փոփոխություններ
- Լրացուցիչ ֆինանսական միջոցների ներկրում
- Կոոպերատիվների ստեղծում և ընդլայնում
- Աշխատատեղերի ստեղծում
- Իրավագիտական ծառայությունների մատուցում
- Գովազդ
- Հանրային մասնակցություն

Գյուղացիները գտնվում են սոցիալապես վատ պայմաններում, քանի որ՝
ա/ հաճախակի են լինում երաշտի տարիներ, որից գյուղացիները կորցնում են բերքի 50%-ը,
բ/ նրանք բավարարված չեն ոռոգման ջրով, իսկ նրանց ապրուստի հիմնական միջոցն ստացվում է կարտոֆիլից և ցորենից:

գ/ Գործազրկության պատճառով երիտասարդները մեկնում են արտագնա աշխատանքների:

Համայնքի զարգացման ծրագիրը մշակելիս հաշվի են առնվել համայնքի առկա ռեսուրսները (ակտիվները), պարտավորությունները, տեղական առանձնահատկությունները, երկրի տնտեսական և քաղաքական առկա իրավիճակը, ինչպես նաև առաջիկա զարգացումների կանխատեսումները: Զարգացման ռազմավարության և գերակայությունների սահմանման ժամանակ ցուցաբերվել է ինտեգրացված մոտեցում (տնտեսական, սոցիալական, շրջակա միջավայրի և այլ գործոններ):

Համայնքի հնգամյա զարգացման ծրագիրը մշակվում է ղեկավարվելով Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշումներով և այլ օրենսդրական ակտերով:

Այն մշակվում է համայնքի ղեկավարի, աշխատակազմի, ավագանու, բնակչության, հանձնաժողովների և ՀԿ –ների կողմից արված առաջարկությունների և քննարկումների հիման վրա, որը հաստատվում է համայնքի ավագանու կողմից և դրվում է գործողության մեջ:

2. Համայնքի իրավիճակի նկարագրություն

2.1. Համայնքի ընդհանուր նկարագրություն

Համայնքի ընդհանուր նկարագրությունը՝

ՀՀ Լոռու մարզի Կուրթան համայնքը գտնվում է Ձորագետ և Գարգառ գետերի միախառնման հետևանքով առաջացած բարձրադիր հարթության վրա՝ ծովի մակերևույթից 981-1600մ բարձրության վրա:

Համայնքի վարչական տարածքը կազմում է 2093,0 հա, իսկ բնակավայրը՝ 126,0հա: Համայնքը սահմանակից է Վարդաբլուր, Անտառամուտ, Ձորագյուղ համայնքներին, իսկ Արևածագ, Կարմիր Աղեգի և Կողես համայնքներից անջրպետվում է Ձորագետի 100-120մ խորության կիրճով: Կլիմայական շրջանացմամբ համայնքը գտնվում է Լոռի-Փամբակի չափավոր տաք, խոնավ գոտում:

ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Կուրթան համայնքի բնակչությունը 2016թ. հունվարի 01-ի դրությամբ կազմում է 2026 /467 ծուխ/, որից՝ 1053 տղամարդ, 973 կին:

բնակչության թվաքանակը	բնակչության բաշխումն ըստ սեռի և տարիքի									
	0-4	5-7	8-14	15	0-15	16	17	18	16-62	63-ից բարձր
ընդամենը	102	78	134	16	330	19	17	25	1438	252
տղամարդիկ	62	39	76	9	186	8	11	18	720	111
կանայք	40	39	58	7	144	11	6	7	718	141

Համայնքում փախստականներ չկան:

3. Բնակչության սոցիալական կազմը

Թոշակառուներ -252

Միակողմանի ծնողազուրկ երեխաներ -6

Հաշմանդամներ -85

Աշխատունակներ - 1400

Սոցիալական նպաստների համակարգում գրանցված ընտանիքներ - 130

Զոհվածների ընտանիքներ - 3

Համայնքի հողատարածքը

	ՀՀ Լոռու մարզի Կուրթան համայնքի հիմնական հողային ռեսուրսները	հա
1.	Համայնքի վարչական սահմաններում ընդգրկված հողերի ընդհանուր մակերեսը որից	2092,83
2.	Բնակավայրի հողեր	163,75
3.	Գյուղատնտեսական նշանակության հողեր	1454,46
4.	Անտառային հողեր	388,81
5.	Արդյունաբերության, ընդերքօգտագործման և այլ արտադրական հշանակության հողեր	21,14
6.	Էներգետիկայի, կապի, տրանսպորտի, կոմունալ ենթակառուցվածքների հողեր	9,37
7.	Հատուկ պահպանվող տարածքների հողեր	28,34
8.	Ջրային հողեր	26,96

2.2 Համայնքի սոցիալ տնտեսական իրավիճակը

Նկարագրել համայնքի սոցիալ-տնտեսական իրավիճակն, անդրադառնալով հետևյալ հարցերին.

- Համայնքի ընդհանուր տարեկան բյուջեն- 45083,5հազ. դրամ
- ընդհանուր եկամուտների մեջ համայնքի սեփական եկամուտների բաժինը - 27 (%),
- Համայնքի տարածքում առկա են հետևյալ արդյունաբերական ձեռնարկությունները՝
Քարի արդյունահանում 1 - գործող
Ասֆալտ բետոնի գործարան 1 – գործող
- Համայնքի տարածքում ծառայությունների բնագավառի ձեռնարկություններն են՝
- Խանութներ-8 զբաղված են առևտրով
Համայնքի հիմնական գյուղատնտեսական արտադրանքներն են հանդիսանում կարտոֆիլը, գորենը, միսը, կաթը, բանջարաբոստանային կուլտուրաները, պտուղները:

անվանում	հեկտար	Արտադրանքի ցենտներ	Իրացման շուկա
Ցորեն	320	17600	ՀՀ շուկա
Կարտոֆիլ	210	52500	ՀՀ շուկա
Բանջ.բոստ. կուլտուրաներ	66	5140	ՀՀ շուկա
Պտուղ	20	170	ՀՀ շուկա
Կերային կուլտուրաներ	205	11200	ՀՀ շուկա

Դրանց հիմնական սպառման շուկաներն են Վանաձորը , Արարատյան դաշտավայրը: Անասնապահություն. Արտադրվող հիմնական մթերքն են՝ կաթ, միս,բուրդ

անվանում	ցենտներ	Իրացման շուկա
Կաթ	73200	ՀՀ շուկա
Միս	78500	ՀՀ շուկա
Բուրդ	87	ՀՀ շուկա

- **զբոսաշրջային հետաքրքրություն ներկայացնող բնական, պատմական և մշակութային հուշարձաններ,**

Համայնքում զբոսաշրջային հետաքրքրություն են ներկայացնում 7-9-րդ դարերի Հնեվանքի վանքային համալիրի վերանորոգված երկու եկեղեցիները, 5-րդ դարի Սուրբ Աստվածածին բազիլիկ եկեղեցին՝ 19-րդ դարի զանգակատնով, Գեղեվանի և Գոմերի եկեղեցիները, գերեզմանոցի մատուռը և խաչքարերը, Սուրբ Գորգնի հուշաքարը, Անդրանիկի հուշաքարը, Անաստաս Միկոյանի քարե հուշարձանը, Սուրբ Նինայի խաչքարը, Ուրարտական ամրոցը, Թուրվանդա ժայռափոր մատուռը, սառցատան աղբյուրը, Սուրբ Սարգիս ուխտավայրը՝ միջնադարյան ամրոցով և սրբապաշտարանով կառուցված եկեղեցով և մատուռով, ինչպես նաև համայնքի թանգարանը:

դպրոցական, նախադպրոցական և արտադպրոցական կրթական հաստատություններ,

Համայնքն ունի մեկ միջնակարգ դպրոց/միահերթ/,159 սովորողով, 26 ուսուցիչներով: Դպրոցի տիպային շենքը շահագործվել է 1984 թվականի սեպտեմբերին և ամրացվել է 1996թ., իսկ 1996-2000թթ. վերանորոգվել է նաև մարզադահլիճն ու երկու մասնաշենքերն իրար միացնող միջանցք- հատվածը: Դպրոցն ունի գրադարան 5000 գրքային և 5300 դասագրքային հնացած և բարոյապես մաշված ֆոնդով, արհեստանոցում առկա են 8 խառատային և հղկման դազգահներ: Դպրոցում գործում է Ինտերնետ Համակարգչային Կենտրոն /8 հա-

մակարգիչ և 1 պատճենահան/։ Դպրոցն ունի խմելու ջուր և կոյուղի։ Կա ջեռուցման համակարգ /բաքսի/։ Մարզադահլիճը զգում է փարբեր մարզական սարքերի և գույքերի կարիք։ Վաղ են ձևավորված մարզահրապարակները։ Դպրոցի փարածքը շրջապատված է մեքաղյա մաշված ցանկապատով, փարածքը ծառազուրկ է։ Նկուղում վաղ են կահավորված քաղաքացիական պաշտպանության ապաստարանները։

Համայնքում առկա է մեկ նախադպրոցական ուսումնական հաստատություն, Կուրթանի ՆՈՒՀ ՀՈԱԿ, 9 աշխատողով և 44 սաներով։ Քանի որ մանկապարտեզի շենքը գտնվում է անմխիթար վիճակում, այն տեղափոխվել է դպրոցի շենքի առաջին հարկի մի մասը։

Առողջապահական հաստատություններ

Համայնքում գործում է մեկ բուժկետ՝ մեկ բժշկով և երկու բուժքույրով։

2.3 Համայնքում իրականացվող ծրագրեր

Համայնքի վարչական փարածքում պետության կողմից գալիք հինգ փարիների համար նախատեսվող ծրագրերն անհայտ են։

2.4 Համայնքի ֆնանսական իրավիճակի նկարագրությունը և ֆինանսական կանխատեսումները

	ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ԵՎ ԾԱԽՍԵՐԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ	2017	2018	2019	2020	2021
Ա.	ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ	45083,5	45187,9	47187,9	49187,9	50187,9
1.	Հողի հարկ	6220,8	6220,8	6220,8	6220,8	6220,8
2.	Գույքահարկ	3535,0	3600,0	3700,0	3800,0	3900,0
3.	Վարձավճար	2389,6	2400,0	2500,0	2600,0	2600,0
4.	Տեղ. տուրք	171,0	200,0	200,0	200,0	200,0
5.	Այլ եկամուտներ	80,0	80,0	80,0	80,0	80,0
6.	Մուտքեր հողի օտարումից	300,0	300,0	300,0	300,0	300,0
7.	Ընդամենը սեփ. եկամուտներ	12696,4	12800,8	14800,8	16800,8	17800,8
8.	Դոտացիա	32387,1	32387,1	32387,1	32387,1	32387,1
Բ.	ԾԱԽՍԵՐ	46086,6	46086,6	46086,6	46086,6	46086,6
1.	Կառավ. ապարատ. ծախսեր	27834,0	27834,0	27834,0	27834,0	27834,0
2.	Գյուղատնտեսություն	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
3.	Տրանսպորտային կապ	300,0	300,0	300,0	300,0	300,0
4.	Բնակ. շինություն	1450,0	1450,0	1450,0	1450,0	1450,0
5.	Հանգիստ, մշակույթ, կրոն	1020,0	1020,0	1020,0	1020,0	1020,0
6.	Կրթություն	9502,0	9502,0	9502,0	9502,0	9502,0
7.	Մոցիալական պաշտպան.	3200,0	3200,0	3200,0	3200,0	3200,0
8.	Այլ խմբեր /պահուստային/	2293,5	2293,5	2293,5	2293,5	2293,5
9.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն	120,0	120,0	120,0	120,0	120,0
10.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ	267,0	267,0	267,0	267,0	267,0

2.5 Զարգացման խոչընդոտներ և դժվարություններ

Կորթան համայնքի առջև ծառայած են հետևյալ հիմնախնդիրները՝ Ազգաբնակչության 30%-ը գտնվում է սոցիալապես անապահով վիճակում: Համայնքի զարգացմանը խոչընդոտում են ներքոնշյալ գործոնները՝

- 1) Բիզնես միջավայրի բարելավման և ձեռնարկատիրության խթանմանը՝
 - . ժամանակակից տեխնոլոգիաների կիրառման դժվարությունը,
 - . բնակչության գործարար ոլորտի գիտելիքների պակասը,
 - . ֆինանսի բացակայությունը
- 2) Երիտասարդության ներգրավմամբ ակտիվ մշակութային և մարզական կյանքի կազմակերպման խոչընդոտող գործոններն են՝
 - մշակութային կյանքի պասիվությունը մշակույթի կենտրոնի ոչ լիարժեք վիճակը, գործազրկությունը,
- 3) Համայնքի բնակչության սոցիալական պաշտպանությանը խոչընդոտող գործոն է գործազրկությունը,
- 4) Ֆիզիկական կուլտուրայի և առողջ ապրելակերպի խրախուսմանը խոչընդոտող գործոն է սպորտհրապարակի, մարզադահլիճի չկա հավորված լինելը
- 5) Համայնքում բնակարանային շինարարության խթանմանը խոչընդոտող գործոն է համայնքաբնակների աղքատությունը,
- 6) Համայնքի բնակավայրերի կառուցապատման պահպանմանը խոչընդոտող գործոններն են՝
 - . համայնքի որոշ թաղամասերում կոյուղու բացակայությունը,
 - . խմելու ջրագծի և ջրի ներքին ցանցի քայքայված վիճակը,
 - . միջոցների սղությունը,
 - . որոշ հատվածներում փողոցային լուսավորության բացակայությունը:
- 7) Աղետների ռիսկերի նվազեցման և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության պաշտպանության ու քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների իրականացմանը խոչընդոտող գործոններն են՝
 - . քաղաքացիական պաշտպանության գիտելիքների պակասը,
 - . սեյսմիկ գոտում գտնվելը,
 - . համայնքի բնակարանների 30-40% գտնվում են վթարային վիճակում
- 8) Գյուղատնտեսության զարգացման խթանմանը խոչընդոտող գործոններն են՝
 - . ոռոգման ցանցի բացակայությունը,
 - . գյուղտեխնիկայի մաշվածությունը
- 9) Համայնքում շրջակա միջավայրի պահպանությանը խոչընդոտող գործոններն են՝
 - . հեղեղատարների բացակայությունը,
 - . աղբամանների և աղբավայրի բացակայությունը,
- 9) Զբոսաշրջային հեռանկարներ ունեցող Կորթան համայնքում՝ զբոսաշրջության զարգացման խթանմանը խոչընդոտող գործոններն են՝
 - . հանգստյան տների և օթևանատների բացակայությունը
 - . հեռավորությունը մայրաքաղաքից,
 - . գովազդի բացակայությունը,
 - . տուրիստական գործակալությունների հետ կապ չունենալը,
- 10) Համայնքի երիտասարդության խնդիրների լուծմանն ուղղված ծրագրերի և միջոցառումների կազմակերպմանը խոչընդոտող գործոններն են՝ գործարար միջավայրի բացակայությունը,

.ծեռնարկությունների բացակայությունը,

.երիտասարդների միգրացիան,

11) Համայնքում ծնելիության և բազմազավակության խթանմանը խոչընդոտող գործոններն են՝

.երիտասարդների չամուսնանալը,

.երիտասարդ ընտանիքների սոցիալապես պաշտպանված չլինելը,

.պետության կողմից աջակցության պակասը, աղքատությունը,

12) Համայնքային հասարակական կյանքին հաշմանդամների մասնակցության խթանմանը խոչընդոտող գործոն է համայնքում համապատասխան պայմաններ չունենալը,

13) Համայնքում մշակութային, կրթական, գիտական, առողջապահական, մարզական, սոցիալական և այլ հաստատությունների հիմնադրման, ֆինանսավորման, ինչպես նաև դրանց ֆինանսական անկախության ապահովման նպատակով բարեգործության խթանմանը խոչընդոտող գործոններն են՝

.համայնքի երիտասարդների կամավորության պակասը,

.հանրային համախմբվածության և մասնակցության թույլ լինելը,

.տեղեկատվական տեխնոլոգիաներին չտիրապետելը:

2.6 Համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերի, հնարավորությունների և սպառնալիքների (ՈւԹՀՍ) վերլուծություն

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈՒԺԵՂ ԿՈՂՄԵՐԸ

- 1.Գյուղի աշխարհագրական դիրքը
- 2.Հուշարձանների և գեղեցիկ բնության առկայությունը
- 3.Էլեկտրադաշի, հիդրոէլեկտրակայանի, քարի արտադրամասի,ասֆալտի գործարանի, կաթի վերամշակման արտադրամասի առկայությունը
- 4.Խմելու ջրի առկայությունը և գազաֆիկացումը
- 5.Բարձրագույն և միջնակարգ կրթությամբ մասնագետների առկայությունը և մարդկանց հումորը
- 6.Հասանելի են բջջային կապի շօպերատորները
- 7.Կարտոֆիլի մշակության բարձր կուլտուրան

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԹՈՒՅԼ ԿՈՂՄԵՐԸ

- 1.Հակակարկտային կայանների բացակայությունը
- 2.Արոտավայրերի և խոտհարքների սակավությունը
- 3.Ուժեղ, սեյսմիկ գոտում գտնվելը
- 4.Միջնակարգ դպրոցի տարածքի ցանկապատի կառուցման խնդիրը
- 5.Մշակույթի կենտրոնի վերանորոգման ավարտման խնդիրը/ գրադարան, թանգարան/
- 6.Խմելու ջրի ներքին ցանցի վթարային վիճակը
7. Հնեվանքի վանքային համալիրի և Սուրբ Աստվածածին եկեղեցու՝ որպես հավատի տան բարեկարգման և բացման օրախնդիրը
8. Գյուղատնտեսական արտադրանքի ստացման բարձր ինքնարժեք և իրացման դժվարություններ

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Համայնքի աշխարհագրական դիրքը
2. Աշխատուժի առկայություն
3. Տուրիզմի զարգացման համար գեղատեսիլ կիրճի և նրա հարակից գեղատեսիլ տարածքի առկայություն, պատմական և մշակութային վայրերի առկայություն
4. Քարի և ավազի հանքավայրերի առկայություն
5. Կոռպերատիվների ստեղծում
6. Բերրի հողերի առկայություն

ՍՊԱՌՆԱԼԻՔՆԵՐԸ

1. Տարերային աղետների վտանգ՝ երաշտ, կարկուտ, ցրտահարություն,
 2. Երկրաշարժ, վթարային շենքերի առկայություն, արտագաղթ,
 3. Սողանքներ, քարափների փլուզում
 4. Գյուղմթերքների արտահանման դժվարություն, նվազող գներ, սպառման շուկաների դժվար հասանելիություն
 5. Բնակչության ցածր աճ:
 6. Հարկային և ոչ հարկային եկամուտների գանձման եկամուտներ,
3. Նպատակների սահմանում և գործողությունների պլանավորում
- 3.1 Ի՞նչ տեսլական ունի համայնքը ապագա տարիների համար,**

Կուրթան համայնքում գալիք հինգ տարիներին՝ ՀԶԾ իրականացման արդյունքում նախատեսվում է

1. Գործարար միջավայրի բարելավում և ձեռնարկատիրության խթանում ,որի արդյունքում համայնքում կգործեն ձեռնարկությունների մասնաճյուղեր՝ մասնավորապես գյուղ մթերքների վերամշակման, քարի վերամշակման ձեռնարկություններ:
2. Զբոսաշրջության զարգացման համար նախատեսվում է համայնքում կառուցել հանգստյան գոտիներ, հյուրանոցային շինություններ:
3. Գյուղատնտեսության բնագավառում նախատեսվում է զարկ տալ կոռպերատիվային շարժմանը, արոտների ճանապարհներ կառուցում, արոտատեղերում մակատեղերի, կացարանների և ծածկոցների կառուցում:

4. Համայնքի բնակչության բնական և արհեստական աճ: Գործարար միջավայրի բարելավում, աշխատատեղերի ստեղծում, համայնքում ծնելիության և բազմազավակության խթանում՝ նորաստեղծ ընտանիքներին ֆինանսական օգնության տրամադրում:

5. Համայնքի ճանապարհների և ենթակառուցվածքի մասով նախատեսվում է որոշ փողոցների ասֆալտապատում /850քառմ/ , որոշ մասի շեբենապատում, ինչպես նաև ջրհեռացման առուների վերականգնում և մաքրում:

6. Երիտասարդության ներգրավմամբ նախատեսվում է ակտիվ մշակութային և մարզական միջոցառումների կազմակերպում , մարզական և մշակութային խմբակների ստեղծում:

7. Համայնքի բյուջեի եկամուտների ավելացման համար նախատեսվում է համայնքային հողերի վարձակալությամբ տրամադրում և օտարում՝ հասարակական և արտադրական կառույցների և առևտրի կետերի, հանգստյան գոտիների կառուցման համար:

8. Համանքում բնակարանային շինարարության խթանման բնագավառում նախատեսվում է երիտասարդ ընտանիքներին օժանդակություն փաստաթղթային, իրավական հարցերում և բարոյական աջակցություն:

9. Ֆիզիկական կուլտուրայի և առողջ ապրելակերպի խրախուսման բնագավառում նախատեսվում է սպորտային միջոցառումների, սպորտանոցների անցկացում, սպորտային առանձին խմբակների ստեղծում, միջհամայնքային մրցումների անցկացում:

10. Պետական պաշտպանության աջակցման բնագավառում նախատեսվում է ռազմա-հայրենասիրական միջոցառումների իրականացում, բանակային կյանքին վերաբերվող հարցերի լուսաբանում, զինապարտների պարբերական հաշվառում և զինկոմիսարիատների հետ փոխհամագործակցություն:

11. Համայնքի սոցիալական պաշտպանության բնագավառում նախատեսվում է սոցիալական նպաստների տրամադրում, ֆինանսական օգնության տրամադրում փարոս համակարգում չընդգրկված, սակայն սոցիալապես ոչ բարվոք վիճակում գտնվող ընտանիքներին: Նախատեսվում է նաև բարեգործական կազմակերպությունների միջոցով որոշակի օժանդակություն /անասունների և գույքի տեսքով/:

12. Հաշմանդամներին հասարակական կյանքին մասնակցության խթանման բնագավառում նախատեսվում է համագործակցություն, «Լիարժեք կյանք», ՀԿ-ի հետ, հաշմանդամներին ընդգրկել զանազան հանձնաժողովների մեջ: Ստեղծել պայմաններ նրանց ազատ տեղաշարժի համար/ սայլուղիների կառուցում և այլն:

13. Բարեգործության խթանման բնագավառում նախատեսվում է արտերկրում բնակվող մեր հայրենակիցներին պարբերաբար տեղեկացում համայնքի հասարակական կյանքին, խնդիրներին և լուծման ուղիներին: Լայնորեն լուսաբանել համայնքում կատարված ցանկացած բարեգործություն: Կազմակերպել մեծարման ցերեկույթներ: Համագործակցում բարեգործական կազմակերպությունների հետ, ստեղծել բարեգործների անկյուն և լուսանկարների միջոցով լուսաբանել բարեգործների աշխատանքները և ստացված արդյունքները:

3.2 Համայնքի զարգացման անմիջական նպատակներ

1. Համայնքի գույքի և դրամական միջոցների կառավարման նպատակն է համայնքային բյուջեի ավելացումը, համայնքային գույքի պահպանումը, իրականացվող ծրագիրը նպատակ ունի համայնքային գույքի՝ մշակույթի կենտրոնի գործարկմանը, մարզադահլիճի վերանորոգմանը և գույքով ապահովմանը:

2. Ակտիվ մշակույթային և մարզական միջոցառումները միտված են երիտասարդության ակտիվացմանը- վերանորոգված խաղասենյակների առկայությունը կնպաստի գիտելիքների ավելացմանը, հայրենասիրության բարձրացմանը, առողջ ապրելակերպի ու համայնքին մտածողության բարձրացմանը:

3. Համայնքի ճանապարհների պահպանման և շահագործման ծրագրերի արդյունքում կունենանք 3600քառ.մետր ասֆալտապատ փողոց , 3000 քառ.մետր բարեկարգ շեֆենապատված ճանապարհ, 2000մետր վերանորոգված ջրհեռացման առու, մաքուր և գրավիչ համայնք` բնակվողների և զբոսաշրջիկների համար:

4. Աղետների ռիսկերի նվազեցման և քաղ. Պաշտպանության միջոցառումների շնորհիվ կապահովվի բնակչության անվտանգությունը և բնականոն կյանքի գործունեությունը:

5. Գյուղատնտեսության բնագավառի ծրագրերը նպատակ ունեն գյուղ մթերքների առատության, իրացման շուկայում մրցունակության բարձրացման , բնակչության սոցիալական և ֆինանսական վիճակի բարելավման, գյուղացիական տնտեսությունների եկամուտների աճ հնգամյակի ընթացքում 10-ից մինչև 50 տոկոս:

6. Զբոսաշրջության ծրագրերի նպատակն է բնակիչների սոցիալական և ֆինանսական վիճակի բարելավումը` նախատեսվում է եկամուտ ստացող տնային տնտեսությունների աճ 15-ից 40 տոկոսի չափով :

7. Համայնքի բնակավայրի կառուցապատման, բարեկարգման նպատակն է ունենալ փողոցային լուսավորության լապտերների ավելացում 110կետով , ժամանակակից ենթակառուցվածքով և շինություններով մաքուր` աղբահարթակներով և աղբամաններով կահավորված համայնք, որտեղ աղբատար մեքենայով աղբը պարբերաբար հեռացվում է համայնքից:

4. Համայնքի զարգացման ծրագրի ֆինանսավորումը

Պարտադիր խնդիրների լուծմանն ուղղված ծրագրերի ֆինանսավորումը իրականացվում է /ըստ անձնագրերի/

1. ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՅՄԱՆ ԽԹԱՆՈՒՄԸ ԿՈՒՐԹԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ – <<Վորլդ Վիժն>> -ի, անհատ ձեռնարկատերերի, կազմակերպությունների և բնակիչների ֆինանսական միջոցների հաշվին

2. ՓՈՂՈՑԱՅԻՆ ԼՈՒՍԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ, ԱՂԲԱՄԱՆՆԵՐԻ ՏԵՂԱԴՐՈՒՄ – իրականացվելու է համայնքի բյուջեի միջոցներով

3. ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՅՄԱՆ ԽԹԱՆՈՒՄԸ ԿՈՒՐԹԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ- ՀԱԿԱԿԱՐԿՏԱՅԻՆ ԿԱՅԱՆՆԵՐԻ ԱՎԵԼԱՑՈՒՄ, ԿՈՈՊԵՐԱՏԻՎՆԵՐԻ ՍՏԵՂԾՈՒՄ, ԿԱԹԻ ՎԵՐԱՄՇԱԿՈՒՄ, ՍԱՌՆԱՐԱՆԻ ՁԵՌՔ ԲԵՐՈՒՄ – իրականացվելու է պետական բյուջեի, համայնքի կողմից 1մլն դրամի ներդրմամբ, ինչպես նաև համայնքի աշխատուժի ներդրմամբ:

4. ՆԵՐՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ՃԱՆԱՊԱՐՀՆԵՐԻ ԲԱՐԵԿԱՐԳՈՒՄ, ԱՎՏՈԿԱՆԳԱՌԻ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄ, ԴԱՇՏԱՄԻՋՅԱՆ ՃԱՆԱ-ՊԱՐՀՆԵՐԻ ԲԱՐԵԿԱՐԳՈՒՄ - իրականացվելու է համայնքի բյուջեի և պետբյուջեի միջոցներով, ինչպես նաև մարզպետարանի կողմից

5. ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԿԵՆՏՐՈՆԻ ՎԵՐԱԲԱՑՈՒՄ – իրականացվելու է ՀՀ կառավարության, Քաղշին կոմիտեի, Լոռու մարզպետարանի միջոցներով

5. ՀՀԶԾ-ի մոնիթորինգը - իրականացվում է հարցումների և փաստերի

ուսումնասիրության հիման վրա, որով գնահատվում է զարգացման ծրագրերի անձնագրերով նախատեսված ցուցանիշների իրական լինելը, ծրագրի իրականացման արդյունավետությունը, բնակչության սոցիալական վիճակի փոփոխությունը : Հսկվում է ծրագրի իրականացման ընթացքը: Յուրաքանչյուր ծրագրի նակատմամբ իրականացված մոնիտորինգի ցուցանիշը նշված է մոնիթորինգի վերաբերյալ հավելվածում` ըստ տարիների և թիրախային արժեքների:

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր Թ Ի Վ 01

« ԶՐՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԽԹԱՆՈՒՄԸ ԿՈՒՐԹԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ »

(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Զբոսաշրջության խթանում					
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Համայնքի զբոսաշրջային գրավչության մեծացում և ներգնա զբոսաշրջության աճ					
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ			
		2016	2017	2018	2019	2020
Զբոսաշրջությունից եկամուտ ստացող տնային տնտեսությունների աճ	5	7	8	10	12	15
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1. Բնակիչների գիտելիքների ավելացում զբոսաշրջության և քիզնեսի բնագավառում					
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ			
		2016	2017	2018	2019	2020
Զբոսաշրջության բնագավառում շահագրգիռ բնակիչների աճ	5	10	12	15	18	20
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	<p>1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>1.1.Զբոսաշրջային քիզնեսով հետաքրքրվող բնակիչների համար դասընթացների կազմակերպում:</p> <p>1.2.Համայնքի գեղատեսիլ վայրերի մասին իրազեկման գովազդների իրականացում:</p> <p>1.3 Համայնքի մոտակա տարածքներում հանգստի գոտիների ստեղծում</p> <p>1.4 Տնային տնտեսություններին կից հյուրանոցային պայմանների բարելավում</p>					
Ծրագրի բյուջեն	<p>Ընթացիկ ծախսեր՝ 0,0 դրամ</p> <p>Կապիտալ ծախսեր՝ 0,0դրամ</p> <p>Ընդհանուր բյուջեն՝0,0դրամ</p>					
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	<p>1.Համայնքում առկայություն պատմամշակութային վայրերի առկայություն</p> <p>3.Ձորագետ և Գարգառ գետերի միախառնման վայրում գեղատեսիլ կիրճի առկայություն,</p> <p>ամառը Սառցատնից բնական սառույցից օգտվում</p> <p>4.Անհատ ձեռնարկատերերի շահագրգռվածություն</p>					
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	1.Ֆինանսական միջոցների հայթայթումը					
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակչություն ,առևտրի կետեր,անհատ ձեռնարկատերեր,համայնքի բյուջե,					
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017թ- 2021թ					
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Կուրթան համայնքը ունի գեղատեսիլ վայրեր,պատմամշակութային կառույցներ: Կան շահագրգիռ կազմակերպություններ և անհատներ որոնք ցանկանում են ներդրումներ կատարել և կառուցել հանգստյան գոտիներ: Տուրիզմի աստիճանական զարգացման ընթացքում բնակչության կողմից տնային տնտեսություններին կից միկրոհյուրանոցային կառույցների ստեղծում և հյուրերի համար բավարար պայմանների ստեղծում:					

--	--

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր Թ Ի Վ 02

« ՓՈՂՈՑԱՅԻՆ ԼՈՒՍԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ »

(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Համայնքի բնակավայրի կառուցապատումը և բարեկարգումը					
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Ունենալ լուսավոր և գեղեցիկ համայնք					
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ			
		2016	2017	2018	2019	2020
Փողոցային լուսավորության կետերի ավելացում	60	110				
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1. Լուսավորման կետերի ավելացում					
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ			
		2016	2017	2018	2019	2020
Լուսամուկիների, հաղորդալարերի և հենասյուների ձեռք բերում/ հատ/		50				
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1 լուսամուկիների ձեռք բերում 1.2 հաղորդալարերի ձեռք բերում 1.3 հենասյուների ձեռք բերում 1.4 փողոցային լուսամուկիների տեղադրում					
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ 500 000 դրամ Կապիտալ ծախսեր՝ 950000 դրամ Ընդհանուր բյուջեն՝ 1,45 մլն. դրամ					
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	1.Ֆինանսական միջոցների առկայություն 2.Աշխատանքների կատարման պատրաստակամություն 3.Հենասյուների որոշակի քանակի առկայություն					
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Ռիսկեր չկան					
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակչություն , համայնք,					
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017թ- 2017թ					
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Ծրագրի իրականացման արդյունքում Կուրթան համայնքում նախատեսվում է բոլոր փողոցների լուսավորության ապահովում և ունենալ լուսավորված ու գեղեցիկ համայնք :					

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր Թ Ի Վ 03

« ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԽԹԱՆՈՒՄԸ ԿՈՒՐԹԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ »

(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Գյուղատնտեսության զարգացման խթանում						
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Գյուղացիական տնտեսությունների եկամուտների ավելացում						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Գյուղատնտեսությունից եկամուտ ստացող տնային տնտեսությունների եկամուտների աճ%-ով	0	10	15	20	30	80	
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1. Բնակիչների գիտելիքների ավելացում գյուղատնտեսության բնագավառում						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Գյուղատնտեսության բնագավառում շահագրգիռ տնտեսությունների աճ%-ներով	0	30	40	50	70	100
	2. Բարձր արտադրողական և ժամանակակից գյուղ. տեխնիկայի ունենալը						
Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ					
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Բերքի անկորուստ հավաքման աճ%-ով	0	20	30	40	50	60	
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1 դաշնային կազմակերպում 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1 Ֆինանսական միջոցների ձեռք բերում 2.2 Հակակարկտային կայանների ձեռք բերում 2.3 Կաթի սառնարանի ձեռք բերում						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ 0,0 դրամ Կապիտալ ծախսեր՝ 1,0 մլն դրամ Ընդհանուր բյուջեն՝ 1,0 մլն դրամ.						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	1.Ֆինանսական միջոցներ տրամադրող դոնոր կազմակերպության առկայություն 2.Համայնքում կոոպերատիվի առկայություն 3.մշակվող վարելահողերի առկայություն						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Դոնոր կազմակերպության կողմից չնախատեսված իրավիճակ						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակչություն , համայնք						

Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017թ- 2021թ
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Նախատեսվում է կոոպերատիվային շարժման դերի բարձրացում, հակակարկտային կայանների ձեռք բերում,որի շնորհիվ բերքի կորուստը կկրճատվի և բնակչության եկամուտները կավելանան 50% և ավելի

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր ԹԻՎ04

« ՆԵՐՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ՃԱՆԱՊԱՐՀՆԵՐԻ ԲԱՐԵԿԱՐԳՈՒՄ »

(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Համայնքային ճանապարհային ենթակառուցվածքի պահպանություն						
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Բարեկարգ ճանապարհներ և վերանորոգված ջրհեռացման առուներ ունենալը						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016					2017
	Բարեկարգ ճանապարհի ավելացում քառ. մետր	0	0	900	900	900	900
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1. Վերանորոգված ջրհեռացման առուներ ունենալը						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016					2017
	Վերանորոգված ջրհեռացման առուների ավելացում գմ	0	150	0	0	0	0
	2. Բարեկարգ ճանապարհ ունենալը						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
2016		2017					2018
Ներհամայնքային և դաշտամիջյան ճանապարհների շեբենապատում և հարթեցում քառ.մետր	0	200	250	300	350	400	
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1 նախագծի պատվիրում 1.2 ֆինանսական միջոցների հայթայթում 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1 անհրաժեշտ նյութերի ձեռք բերում 2.2 ճանապարհների շեբենապատում 2.3 Ներհամայնքային ճանապարհների եզրերին տեղադրել պղքամաններ 2.4 Կանգառի կառուցում						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ 1,8մլն դրամ Կապիտալ ծախսեր՝ 40մլն դրամ Ընդհանուր բյուջեն՝ 41,8մլն դրամ.						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	1. Ֆինանսական միջոցների առկայություն 2. շեբենի առկայություն 3. Աշխատուժ 4. Մեխանիզացիա						

Ծրագրի հիմնական ոլակերը	Անձրևներ , սելավներ
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակչություն
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017թ- 2021թ
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Համայնքը կունենա մաքուր և բարեկարգ ճանապարհներ

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր ԹԻՎ 05

« ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԿԵՆՏՐՈՆԻ ՎԵՐԱԲԱՑՈՒՄ »

(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	խրախուսել բնակչության մշակութային կյանքի զարգացումը						
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Մշակույթի կենտրոնում ունենալ բարվոք գրադարան, թանգարան, հանդիսությունների դահլիճ և մարզադահլիճ						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
	Վերանորոգված գրադարան և թանգարան	2016	2017	2018	2019	2020	2021
		0	2	0	0	0	0
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1. Կահավորված և ջեռուցվող մարզադահլիճ						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		0	2	4	5	3	2,83
	2. Վերանորոգված հանդիսությունների դահլիճի և մարզադահլիճի						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
հանդիսությունների դահլիճի և մարզադահլիճի վերանորոգում	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
	0	1	0	0	0	0	
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1 ձեռք բերել մարզադահլիճի կահավորման համար անհրաժեշտ գույք 1.2 ձեռք բերել մարզադահլիճի ջեռուցման համակարգ 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1 ձեռք բերել նստարաններ/ 420 նստատեղ/, վարագույրներ 2.2 ձեռք բերել գրադարաններ գրադարանի և թանգարանի համար						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ 1 մլն դրամ Կապիտալ ծախսեր՝ 16,83 մլն դրամ Ընդհանուր բյուջեն՝ 17,83 մլն դրամ.						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	1.Ֆինանսական միջոցների առկայություն 2.Նախագծի առկայություն 3.Աշխատուժ						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Դրամական միջոցների ձեռք բերում						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակչություն						
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017թ- 2021թ						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Նախատեսվում է համայնքային մշակույթի կենտրոնում մարզադահլիճի, թանգարանի և գրադարանի վերանորոգում և կահավորում, որի արդյունքում երիտասարդությունը կհաճախի տարբեր միջոցառումների, կավելանա ընթերցողների և թանգարան հաճախողների քանակը:						

